

Voorwoord Arbocongres 1998

Het feit dat we aan het roe Arbeidsomstandighedencongres toe zijn zou de indruk kunnen wekken dat we het onderhand wel allemaal geregeld zullen hebben in arbo-land. Niets is echter minder waar als je alleen al eens kijkt naar de berichten die de laatste twee maanden in de pers zijn verschenen.

De aandacht voor nieuwe beroepsziekten blijft. Stress lijkt de beroepsziekte van de jaren negentig. RSI zou de beroepsziekte van het volgende decennium kunnen worden. OPS is nog in de aandacht. Voor pesten en geweld op de werkplek neemt de aandacht toe. Maar ook al langer bekende problemen blijken niet verdwenen; er wordt melding gemaakt van 32 doden dit jaar in de bouw, een toename ten opzichte van voorgaande jaren. De instroom in de WAO neemt weer toe.

Eveneens staat de arbo-infrastructuur ter discussie. Er is kritiek op het werk van keuringsartsen, in het MKB zegt maar 30% van de ondernemingen iets aan Arbodiensten te hebben, de verzekeraars komen niet uit met de hoogte van de verzuimpremies en richten eigen organisaties op om de reïntegratie te bespoedigen waar dat mogelijk is. Daarbij aansluitend komt er meer aandacht voor de (nog) onvoldoende afstemming en samenwerking van arbozorg en curatieve zorg. Het echte werk moet gedaan worden door de ondernemingen en instellingen in samenwerking met de Arbodiensten. In de wereld van de Arbodiensten is echter de fusie- en overnamegolf nog niet voorbij.

11

De arbeidsomstandighedenwetgeving gaat een nieuwe fase in, met de komst van de Arbowet 1998. Aansluitend bij het Poldermodel wordt de mogelijkheid besproken om tussen werkgevers, werknemers en overheid convenanten af te sluiten. Vooralsnog stellen werkgevers en werknemers zich daarbij iets verschillends voor, maar het initiatief van de overheid om arbodoelstellingen te kwantificeren verdient alle lof.

Ook in de arbokennisinfrastructuur veranderen er zaken. Het Ministerie van SZW onderzoekt of er een arboplatform of arbonetwerk tot stand kan komen voor regelmatige uitwisseling van ervaringen en vrijwillige afstemming. Die uitwisseling wordt ook gestalte gegeven door aansluiting bij het Europees Agentschap voor Veiligheid en Gezondheid op het Werk in Bilbao (o.a. met behulp van een internet site). NIA TNO bv profileert zich nadrukkelijker als ondersteunende kennisorganisatie en is per 1 januari 1999 omgevormd tot een TNO instituut met de naam TNO Arbeid.

In de sociale zekerheid laaien de discussies weer op. De één zegt dat de particuliere WAO verzekering te duur is, de ander vindt dat van de publieke WAO verzekering. Het CTSV komt regelmatig met commentaar op de uitvoering van de sociale zekerheid. Hoe de Samenwerking Werk en Inkomen (SWI) precies gestalte moet krijgen blijkt politiek een lastig punt.

Midden in deze ontwikkelingen is het roe Arbeidsomstandighedencongres gehouden. In het voorliggende verslag wordt een breed scala van onderwerpen uit de arbozorg en de sociale zekerheid behandeld. Wat opvalt is dat er nog weinig een link wordt gelegd tussen arbozorg en sociale zekerheid. Iedereen ziet dat die link er is, maar de vormgeving ervan is bepaald nog niet uitgekristalliseerd. Uiteraard is er ook een link tussen arbozorg en andere elementen van het ondernemingsbeleid. Op dat vlak is de laatste jaren duidelijk vooruitgang te zien. In verschillende sessies zijn voorbeelden behandeld.

Het aantal bezoekers van het Arbeidsomstandighedencongres loopt de laatste jaren wat terug. Dat kan haast niet liggen aan de actualiteit van het onderwerp. Zijn er dan

zoveel andere gelegenheden om ervaringen uit te wisselen? Zijn andere vormen gewenst? De waardering van de discussiebijeenkomsten was hoger dan van de sessies met lezingen. Of is het congres qua onderwerpen te breed geworden zodat veel specialisten afhaken? Of heeft de werkdruk ook bij de potentiële bezoekers toegeslagen?

We zullen dat grondig evalueren en daaruit onze conclusies trekken voor een volgend Arbeidsomstandighedencongres.

prof. dr. F.D. Pot

directeur TNO Arbeid (voorheen NIA TNO bv)